

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0425
Název školy	Integrovaná střední škola technická Benešov Černoletská 1997, 256 01 Benešov
Předmět	Základy práva
Tematický okruh	Občanské právo
Téma	Dědické právo
Ročník	2. ročník nástavbového studia
Autor	Kateřina Řehořová
Datum výroby	leden 2014
Anotace	Prezentace žáky seznamuje se základními instituty práva dědického dle občanského zákoníku. Jedná se o výukový materiál, který je doplněn výkladem učitele.

Dědické právo

§ 1475 - § 1720 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Řehořová

Základní termíny

- ▶ **Dědické právo** je souhrn právních norem, které upravují přechod majetku zemřelého na jeho právního nástupce (dědice)
- ▶ **Pozůstalost** tvoří celé jmění zůstavitele, kromě práv a povinností vázaných výlučně na jeho osobu + výjimky
- ▶ **Dědictvím** se rozumí ta část z pozůstalosti, která skutečně přejde na zůstavitelovy dědice.
- ▶ Komu náleží dědické právo, je **dědic**, může to být osoba fyzická i právnická
- ▶ **Dědická nezpůsobilost** – vylučuje z dědického práva osoby, které se dopustily závažných trestných činů vůči zůstaviteli nebo jeho blízkým ještě za jeho života
- ▶ **Nepominutelný dědic** - děti zůstavitele a nedědí-li, pak jsou jimi jejich potomci.
  - ▶ nezletilý potomek - $\frac{3}{4}$ jeho zákonného dědického podílu
  - ▶ zletilý potomek - $\frac{1}{4}$ zákonného dědického podílu.

Dědické tituly

- ▶ Závěť
- ▶ Ze zákona
- ▶ Dědická smlouva

Závěť

- ▶ **1. Holografická** - napsaná vlastní rukou zůstavitele a vlastnoruční podpis (není třeba přítomnost svědků)
- ▶ **2. Alografická** (tištěná) - musí být vlastnoručně podepsána, před dvěma svědky současně přítomnými musí výslovně prohlásit, že listina obsahuje jeho poslední vůli
- ▶ **3. Závěť ve formě notářského zápisu**
- ▶ **4. Závěť s úlevami** – pouze tento druh závěti nevyžaduje písemnou formu:
  - ústní před 3 svědky (omezená platnost na 2 týdny).
  - zaznamenaná starostou obce, na jejímž území se zůstavitel nalézá (omezená platnost na 3 měsíce)
  - pořízená na palubě námořního plavidla, letadla, ve válce před velitelem vojenské jednotky ČR (omezená platnost na 3 měsíce)

Dědění ze zákona

(tam, kde není závěť nebo je neplatná)

Dědické třídy § 1635 - § 1637

► 1. třída dědiců

zůstavitelovy děti a jeho manžel, každý z nich stejným dílem

► 2. třída

manžel, zůstavitelovi rodiče a dále ti, kteří žili se zůstavitelem nejméně po dobu jednoho roku před jeho smrtí ve společné domácnosti

► 3. třída

zůstavitelovi sourozenci a ti, kteří žili se zůstavitelem nejméně po dobu jednoho roku před jeho smrtí ve společné domácnosti; pokud již sourozence nemá dědí jeho děti (tj. zůstavitelovi synovci a neteře);

Dědění ze zákona

Dědické třídy § 1638 - § 1641

► 4. třída

stejným dílem prarodiče zůstavitele

► 5. třída

prarodiče rodičů zůstavitele

► 6. třída

děti dětí sourozenců zůstavitele (tj. *prasynovci a praneteře*) a děti prarodičů zůstavitele (tj. strýcové a tety), každý stejným dílem. Nedědí-li některé z dětí prarodičů zůstavitele, dědí jeho děti

Odúmrt'

nedědí-li žádný dědic, připadá dědictví státu

Dědická smlouva

- Musí být uzavřena ve formě veřejné listiny.
- Zůstavitel určuje druhou smluvní stranu za dědice nebo odkazovníka a druhá strana to přijímá.
- Odkazovníku se odkazem zřizuje pohledávka na vydání určité věci z pozůstalosti. Není dědicem, neodpovídá za zůstavitelovy dluhy.
- Čtvrtina pozůstalosti musí zůstat volná, aby o ní zůstavitel mohl pořídit podle své zvlášť projevené vůle.

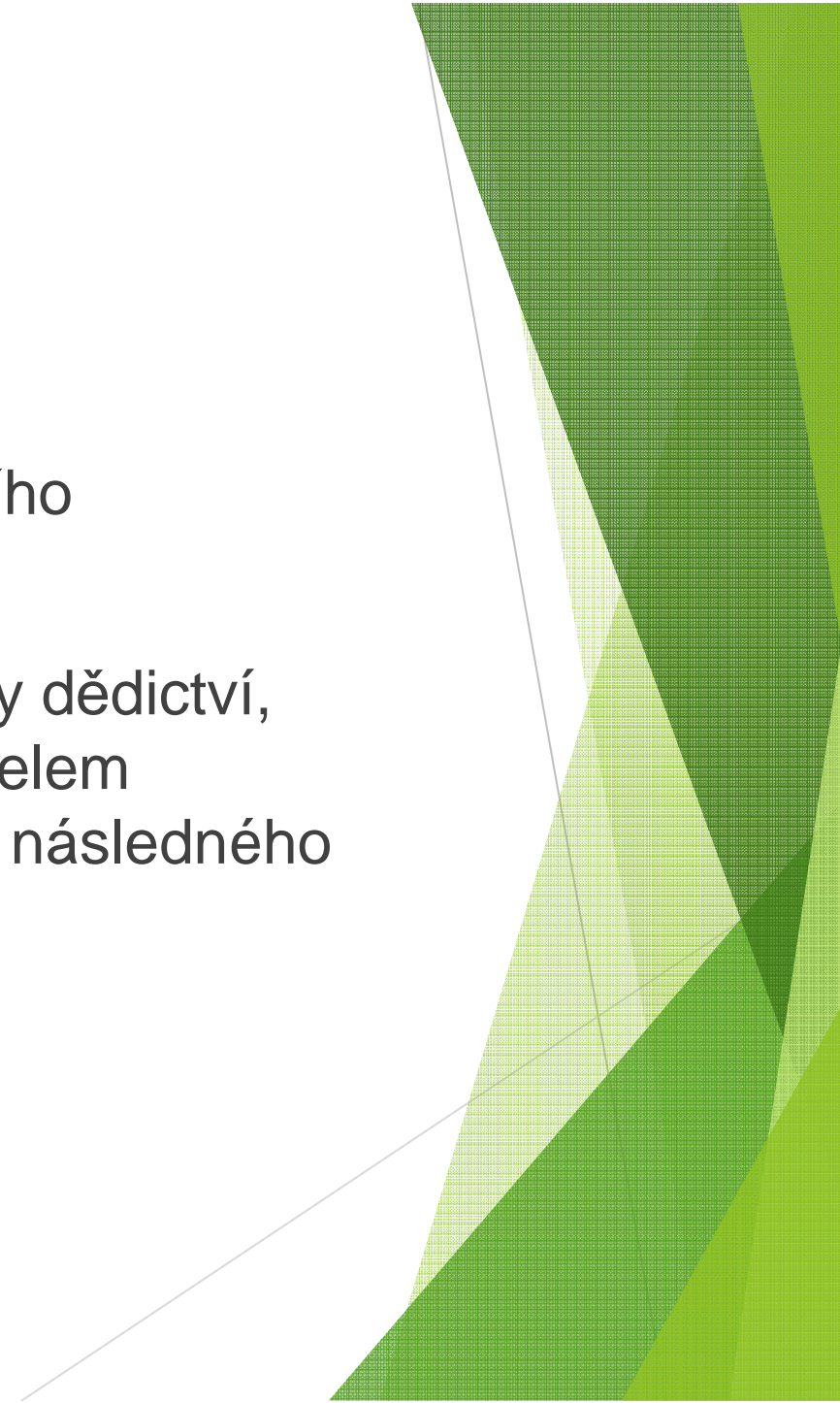
Dědické substituce

► Obecné náhradnictví

povolání náhradního dědice za dědice původního

► Svěřenské nástupnictví

umožňuje zůstaviteli přikázat svému dědici, aby dědictví, které přijal, po své smrti nebo v jiných, zůstavitelem určených případech, převedl na ustanoveného následného dědice (svěřenského nástupce).

Vydědění

- Potomka lze vydědit v tzv. listině o vydědění, která způsobuje vyloučení vyděděného z dědění po zůstaviteli.
- Důvody viz v § 1646

Odpovědnost dědiců za dluhy zůstavitele

- ▶ úhrada dluhů v plném rozsahu.
- ▶ soupis pozůstalosti - možnost ohraničení rozsahu povinnosti k úhradě zůstavitelových dluhů

Zdroje

- ▶ Ryska, R., Puškinová, M., *Právo pro SŠ*, 2013, 8. vydání, Praha: Eduko, 85 s., ISBN: 978-80-87204-76-4
- ▶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník dostupný z <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>
- ▶ <http://obcanskyzakonik.justice.cz/o-novem-obcanskem-zakoniku/>
- ▶ Kliparty verze 2010, 2013 [cit. 24.1.2014] – volně dostupné z <http://office.microsoft.com>